

KONTOVEL - Ob 600-letnici prve omembe vasi je bila v torek tudi okrogla miza zgodovinarjev

Skok v bogato preteklost

Ni kaj reči: 600 let je resda zavidljiva starostna etapa, in to še toliko bolj, če zadeva vas, ki je globoko zapisana v kolektivno zavest vseh nas. Tako visok jubilej predstavlja tudi enkratno priložnost, da se predabatur o tem, kar se je zgodilo v teh dolgih bogatih stoletjih. Na Gradu, samem mestu nastanka vasi, je tako v torek, v okviru tridnevnih praznovanj ob prvi uradni omembi Kontovela, potekal zgodovinski posvet, na katerem so prišle na dan marsikatero zanimivosti od prazgodovine pa vse do srednjega veka. To obdobje človeške zgodovine je ponavadi manj poznano. Zgodovinarji Lidija Rupel, Fulvio Colombo in Samo Pahor so tako številni publiki (zaradi pomanjkanja prostorov so se morali nekateri posesti celo na zidek nad prizoriščem) približali raznolike plati iz tedanjega življenja.

»Arheološke najdbe z območja Kontovela segajo že v prazgodovinski čas. Čeprav se je do današnjih dni ohranilo zelo malo, je bilo obdobje gradišč pomembno za to področje. Nazoren primer sta sorazmerno veliko gradišče Grad in dvojno gradišče Griža,« je povedala Lidija Rupel, ki se je nato osredotočila na raznolike najdbe iz obdobja Rimljanov in pozne antike. Pravo posebnost predstavlja npr. Čedad, kjer je bil v rimskem času pristan, povezan z rezidenčno vilo.

Fulvio Colombo je nato obrazložil pomen tega območja za tržaško občino v srednjem veku. Tu so v začetku 14. stoletja zgradili grad oz. utrjen stolp, poznan tudi kot Schloss Proseck. Kar pa je še posebno pomembno je, da so se na tem področju nahajali številni vinogradi. »Proizvod teh pa ni bilo navadno vino, saj so mu pripisovali zdravilne učinke in je torej veljalo za pravo bogastvo.« Kot direktni naslednik slovitega vina pucinum, katerega je opeval že rimski pisatelj Plinij starejši, se je sorazmerno hitro razširil pod imenom Prosek (Prosecco) tudi drugod po Evropi. »Kontovelci so lahko tako res ponosni na svojo zgodovino. Dobro je zato, da so bodoče generacije seznanjene z njo,« je še dejal Colombo.

Tudi zgodovinar Samo Pahor je poudaril vlogo utrdbe Mokolan, katero so morali vsi meščani na podlagi premoženjskega stanja stražiti od najmanj 4 do največ 15 dni v letu. Pahor, ki je v 60. letih med prvimi podrobno raziskal marsikateri aspekt kontovelske preteklosti, je opozoril na številne srednjeveške dokumente in listine. Slišali smo lahko tako marsikaj o tipičnih krajevnih priimkih, kot so npr. Starc, Štoka, Prašel ali Ban. »Priimek Regent naj bi izhajal iz besede bregent, kar pomeni težak. Zelo mogoče je torej, da je marsikateri tukajšnji prebivalec opravljal težka dela v Trstu.«

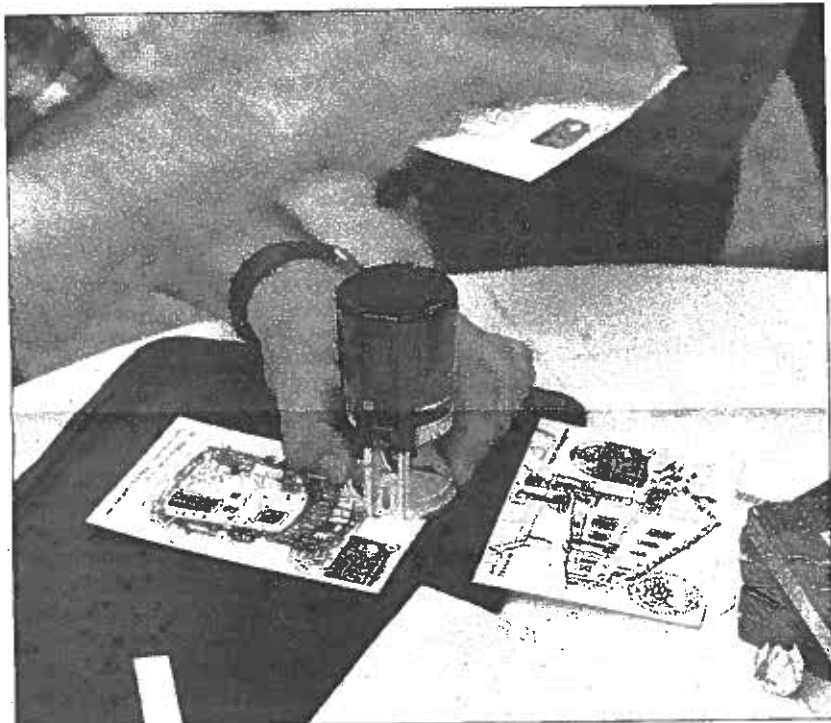
Trditev, da ima vsak kamen svojo zgodovino, torej za Kontovel še posebno velja. Večer z zanimivimi zgodovinskimi iztočnicami, ki se je v torek začel s predavanjem o Borisu Pahorju in Kontovelu, se je nato časovno preselil v obdobje druge svetovne vojne. V okviru skeča »Su« (Sol) Alojza Cijaka so člani Dramskega društva Jaka Štoka v kontovelskem narečju občinstvu prikazali, kako je skupinica posameznikov priskrbela večjo količino soli za partizane. Poleg tega so obiskovalci v torek imeli možnost dobiti priložnostni poštni žig z razglednico, za kar je poskrbel slovenski filatelistični klub Lovrenc Košir. Prava zaključna poslastica večera pa je bila orjaška torta s šeststotimi svečkami, ki sta jo poklonili pekarni Bukavec s Proseka in Čok z Opčin. Ob petju in medsebojnem druženju se je slavje nadaljevalo pozno v noč. Kontovelovega šeststotega rojstnega dneva res ne bo mogoče pozabiti. (vpa)

več fotografij na www.primorski.eu

Okrogli mizi zgodovinarjev Lidije Rupel, Fulvia Colomba in Sama Pahorja je pozorno sledilo številno občinstvo; desno delitev priložnostnega poštnega žiga z razglednico, za katerega je poskrbel slovenski filatelistični klub Lovrenc Košir

KROMA

POKRAJINA Danes o železnici Koper-Divača

Pokrajinski svet bo danes moral izreči mnenje o železniški povezavi Koper-Divača. Po mnenju okoljskega odbornika Vittoria Zollie je dokumentacija, ki so jo pokrajinski uradi preučili, pomanjkljiva in onemogoča pozitivno mnenje. Skrb vzbujajo zlasti usoda Timave in kraškega podzemlja, saj progga predvideva tudi 22-kilometrsko traso v predoru. Viadukt pa naj bi negativno vplival na kraško pokrajino in njene naravne lepote, za ovrednotenje katerih si pokrajinska uprava prizadeva že vrsto let.

ČRNA KRONIKA - Tržačanova nezgoda v Kopru

Tatovi so mu predrli gumo

Z ukradeno bančno kartico so takoj skušali kupiti za 400 evrov blaga v Mercatorju, menda neuspešno

Na slovenskih cestah in avtocestah so tatovi zelo dejavni, še posebno poleti. Do denarja nič hudega slutečih avtomobilistov se dokopljejo z različnimi zvijačami, med drugimi tudi tako, da svojim žrtvam najprej poškodujejo avtomobilsko gumo. Prav to se je v torek popoldne zgodilo mlademu Tržačanu, ki se je mudil v Kopru. Poklical nas je in opisal dogodek, da bi ostale bralce posvaril pred tovrstnimi zlikovci.

»V torek sem bil po nakupih v trgovini Interspar v Kopru. Na koncu sem sedel v avto in odpeljal, takoj pa sem opazil, da je ena od gum na tleh. Hkrati me je z vpitjem na to opozoril nek moški,« je povedal naš sogovornik. Voznik je spet parkiralo vozilo, izstopil in pokleknil h kolesu ter se lotil dela. Zatem pa je ugotovil, da mu je nekdo izmaknil torbico za okoli pasu. »Položena je bila na desnem prednjem sedežu, okno pa je bilo odprto. Vroče je bilo in ukvarjal sem se s pnevmatiko ...« je razložil.

V torbici je bila denarnica s 25 evri, dokumenti, kreditno in bančno kartico. K sreči je imel Tržačan v žepu vsaj še mobilni telefon in pri priči je prejel sms sporočilo: nekdo je z njegovo bančno kartico poskusil kupiti blago za 400 evrov v koprski trgovini Mercator. »Verjetno jim ni uspelo, ker niso imeli pin kode. Zdaj grem preverit na banko. Čudno, da niso uporabili kreditne kartice,« je dejal. Za plačevanje s kreditno kartico namreč ni potrebno vtipkati nobene kode. Po tatvini je naš bralec po telefonu blokiral obe kartici ter se odpravil na policijsko postajo. Tam so policisti pojasnili, da je poškodovana guma pogosta zvijača, ki jo tatovi uporabljajo na slovenskih cestah ter avtocestnih počivališčih. Tudi moški, ki je tržaškega voznika z vpitjem opozoril na predrto pnevmatiko, je bil po vsej verjetnosti član tolpe. Vozniki morajo biti vsekakor skrajno previdni. (af)

Kraja v grljanski cerkvi

V torek dopoldne so neznanči kradli v grljanski cerkvi. Izmaknili so torbico, ki jo je neka prostovoljka začasno pustila na tleh za oltarjem. Žrtev tatvine je poklicala policijo na telefonsko številko 113, cerkev si je kmalu zatem ogledala policijska patrulja. V ukradeni torbici so bili osebni dokumenti, razni ključi in nekaj denarja.

Ni prvič, da se tatovi prikradejo v prostore cerkve v Grljanu, ki je resda precej na samem. Pred štirimi leti pa sta tamkajšnjega župnika skušala prevarati goljufa, ki sta za manjše restavratorsko delo zahtevala skoraj dvajset tisoč evrov ter mu zatem grozila. Naposled je župnik obvestil karabinerje, ki so dvojico pričakali v zasedi v cerkvi.

Nov umik enotnega okenca za proizvodne dejavnosti

Zaradi skromnega obiska bo odslej enotno okenca za proizvodne dejavnosti tržaške občine v Ul. Genova 6 odprto le ob sredah od 11. do 12. ure ter od 14.30 do 15.30. Zanimivost se bodo vsekakor lahko obrnili za zadevne informacije na telefon 040/6758013 vsak dan od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure ter od 14. do 17. ure. Na voljo je tudi elektronski naslov suap@comune.trieste.it.

Tržaški dvojčici zmagovalki Festivala miljske popevke

Mladi tržaški dvojčici Michela in Manuela Conrad sta zmagovalki 9. Festivala miljske popevke, ki se je v torek zvečer odvijal na Trgu Marconi v Miljah. Nastopili sta s pesmijo »Tornerà«. Na drugo mesto se je uvrstil Massimiliano Riccio s svojim bandom s pesmijo »Se ve senti un poco muñi«, na tretje mesto pa duo Cristiano Devittor in Luca Tomasi s pesmijo »El caligher«. Te tri pesmi bodo nastopile tudi na deželnem festivalu narečne popevke 24. avgusta v Gradežu.

Drevi tri prireditve v sklopu Tržaškega poletja 2013

V sklopu Tržaškega poletja 2013, ki ga prireja tržaška občina, bodo drevi na sporedu tri prireditve. Ob 21. uri bo Tržaški dom gledaliških delavcev na pomolu Istria v pristanišču Sacchetta uprizoril delo Pier Antonia Quarantottija Gambinija »L'onda dell'incrociatore«. V okviru niza Veliki italijanski film bodo ob 21.30 na Trgu Verdi predvajali film Roberta Andoja »Viva la libertà«. Od 21. do 23. ure pa bo odprt Muzej Revoltella v Diazovi ul., kjer si bo mogoče ogledati razstavo Novecento.

Srečanje z znanstvenico in političarko Ilario Capua

Danes ob 21. uri bo v razstavnem salonu v nekdanji ribarnici na tržaškem nabrežju javno srečanje z znanstvenico in političarko Ilario Capua. Gre za virologinjo, ki se s svojimi raziskavami o živalskih boleznih, nevarnih za človeka, uveljavila na svetovni ravni, na zadnjih volitvah pa je bila izvoljena v italijanski parlament na listi Držaljske izbire Maria Montija. S Capuovo se bo pogovarjal ravnatelj Znanstvenega imaginarija Fabio Carniello.

»Curiosi di natura« vabijo na sprehod pod Krížem

Zadruga Curiosi di natura nadaljuje s svojimi pobudami za spoznavanje tržaške okolice z naravnega in enogastronomskega vidika. Za jutri ponuja sprehod po Krížem bregu. Zbirališče bo ob 17.30 v Krížu, in sicer na pokrajinski cesti v bližini nogometnega igrišča. Ob koncu sprehoda bo okrog 20. ure na sporedu pogostitev s krajevnimi specialitetami.

Mlada skuterista v mestnega redarja

Včeraj popoldne sta mladeniča na skuterju bežala pred tržaškimi občinskimi policistom, naposled pa sta se (menda namenoma) zaletela vanj. Redar je padel in se lažje poškodoval, eden od dveh fantov prav tako. Po dogodku so bili poleg mestnih redarjev na prizorišču tudi policisti. Zgodilo se je okrog 16.30 na Ulici Flavia, približno pri hišni številki 9.